

TRÒ CHƠI CHO TRẺ TUỔI TẬP ĐI

> Mở đầu	3
> Bắt đầu với	5
Một vài chỉ dẫn chung	
> Khi trẻ khoảng 15 tháng tuổi	9
Khuyến khích trẻ sử dụng đôi tay. Vận chuyển và mang vác. Leo trèo. Đi bộ. Tập vẽ. Trò chơi với nước và cát. Bắt chước và chơi với búp bê. Tập nói. Đọc sách. Âm nhạc, vận động và tạo âm thanh.	
> Khi trẻ khoảng 18 tháng tuổi	12
Vận chuyển và mang vác. Chơi bóng. Mặc quần áo. Khuyến khích trẻ sử dụng đôi tay. Tô màu và tập vẽ. Tập bò và trèo. Đi bộ và chạy nhảy. Trò chơi với nước và cát. Bắt chước và chơi với búp bê. Giải quyết các tình huống. Âm nhạc, vận động và tạo âm thanh.	

LỜI NÓI ĐẦU

"Khoảng mười năm trước đây tôi bắt đầu đặc biệt quan tâm đến các trò chơi cho trẻ em và càng ngày tôi càng tin tưởng rằng để các em có được một sự khởi đầu tốt đẹp thì việc cung cấp những đồ chơi có tính giáo dục là vô cùng quan trọng. Song phải công nhận có rất nhiều các bậc cha mẹ cảm thấy lúng túng và họ cho rằng mình đã không thể thỏa mãn nhu cầu tưởng chừng như hết sức đơn giản đó với con của mình. Một số người lại cố gắng mua những đồ chơi vượt quá cả khả năng kinh tế của họ, điều đó thực sự là không cần thiết.

Tôi quyết định đưa ra một vài ý tưởng nhằm mục đích đem lại một môi trường thú vị và không tốn kém với các đồ vật thường ngày, điều đó có thể khuyến khích trẻ phát triển cả về trí tuệ lẫn thể chất. Đồng thời tôi cũng muốn khuyến khích các bậc cha mẹ hãy cùng chơi và tận hưởng niềm vui với con trẻ.

Ngoài cha mẹ, những người khác như ông bà, anh chị em và những người khác tham gia chăm sóc trẻ, tất cả những người này đều cần có những ý tưởng khác nhau về trò chơi và đồ chơi cho trẻ vui chơi và có tác dụng giáo dục trẻ. Trẻ cần có những đồ chơi an toàn, không tốn kém và dễ chơi.

Trong những năm qua, tôi nhận thấy rằng khi chăm sóc trẻ nhỏ nhiều người thường không tin tưởng vào những việc họ đang làm, đặc biệt là với những ai lần đầu tiên được làm cha mẹ. Hy vọng rằng cuốn sách này sẽ giúp những bậc phụ huynh có con nhỏ tin tưởng vào khả năng của bản thân và sẽ tự tin hơn khi đoán biết làm thế nào là tốt nhất cho đứa con của mình.

Chăm sóc những đứa trẻ còn nhỏ là vô cùng vất vả song dù vậy bạn hãy cố gắng dành thời gian chơi với chúng. Tôi tin chắc rằng khi ấy bạn sẽ thấy được sự thoải mái và cả niềm vui cao quý".

Trên đây là những lời tâm sự của người viết sách, Patricia Crockford, hẳn là tác giả đã rất tâm huyết với trẻ em và công việc vui chơi cùng trẻ. Chúng ta, những người đang thực hiện công tác can thiệp sớm cho trẻ khiếm thính hẳn cũng sẽ rất vui mừng khi bắt gặp những ý tưởng trên và sẽ rất muốn có trong tay những cuốn sách mà bà đã dày công xây dựng. Đó là các tập trò chơi:

Trò chơi cho trẻ dưới 1 tuổi

Trò chơi cho trẻ tuổi tập đi

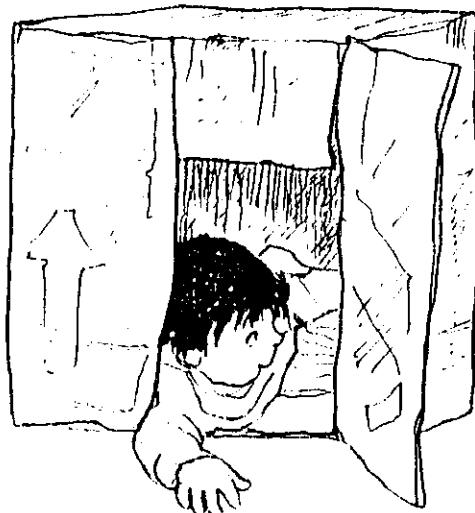
Trò chơi cho trẻ 2 tuổi

Trò chơi cho trẻ 3 tuổi

Trẻ khiếm thính cũng như các trẻ em bình thường khác, trẻ cũng cần được chơi, cần được tận hưởng niềm vui thú trong các trò chơi, được lớn lên cả thể chất và trí tuệ qua các trò chơi và nhất là đối với trẻ khiếm thính thì vui chơi là cơ hội rất tốt để trẻ học ngôn ngữ. Bởi vậy, trong công tác can thiệp sớm cho trẻ khiếm thính thì chơi với trẻ là một kỹ năng quan trọng của giáo viên, phụ huynh và những người chăm sóc trẻ, trong đó trò chơi là phương tiện không thể thiếu.

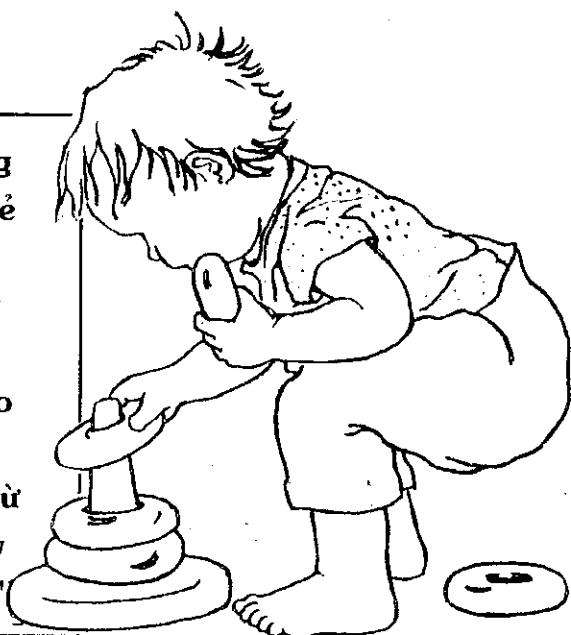
Đối với trẻ dưới 6 tuổi, ngay các bậc phụ huynh của trẻ bình thường đã thấy rất lúng túng khi chọn trò chơi và chơi cùng trẻ thì khó khăn này càng khó hơn với phụ huynh của trẻ khiếm thính. Song những trò chơi được tác giả trình bày trong 4 cuốn sách sẽ là những gợi ý rất tốt và giáo viên, phụ huynh, người chăm sóc trẻ hoàn toàn có thể lựa chọn, sử dụng những trò chơi này để tổ chức cho trẻ khiếm thính, nhất là tác giả đã có sự phân loại, giải thích và chỉ dẫn cặn kẽ.

Xin trân trọng giới thiệu đến đồng đảo bạn đọc lần lượt các tập trò chơi trên qua các Bản tin "Can thiệp sớm - Một cuộc sống tốt đẹp hơn cho trẻ khiếm thính" từ số 15 đến số 18.

BẮT ĐẦU VỚI

Khi trẻ bước vào tuổi tập đi, chúng ta gọi chúng là trẻ chập chững. Trẻ chập chững thường muốn tự làm mọi thứ, chúng luôn chân luôn tay khám phá mọi thứ mà thường là không vì một mục đích rõ ràng nào cả. Chúng cảm thấy rất thích thú với trò dịch chuyển những đồ vật từ nơi này đến nơi khác. Trò chơi này được gọi là trò " làm đẩy và đổ đi"

Khả năng tập trung của trẻ tuổi tập đi còn hạn chế. Chúng thường chuyển từ một trò chơi này sang một trò chơi khác, trẻ có thể khám phá hàng trăm thứ khác nhau chỉ trong vòng một giờ đồng hồ. Chúng dành hầu hết thời gian để xem và học theo người lớn và những trẻ khác. Chúng nghịch ngợm mọi thứ và thường chẳng bao giờ chịu ngồi lâu một chỗ.

Khi chơi với những đứa trẻ khác, trẻ thường hay kéo, du đẩy hoặc thậm chí đá các bạn, trẻ cư xử với người cũng giống như với các đồ vật. Chúng không thể chia sẻ với người khác và nếu chúng nhìn thấy một đồ chơi mà chúng thích thì chúng có thể giằng ngay lấy. Những đứa trẻ chập chững hay thích xem người khác làm nhưng chúng vẫn có khuynh hướng độc lập và thích tự chơi. Chúng thích những đồ chơi có hình thù ngộ nghĩnh và nhiều màu sắc.

Một điều rất quan trọng là không nên cung cấp cho trẻ quá nhiều đồ chơi hoặc quá nhiều sự phấn khích cùng một lúc. Nên nhớ rằng ở lứa tuổi này trẻ cần nhiều thời gian yên tĩnh để được chơi một mình và bạn chớ nên để trẻ lứa tuổi này tiếp xúc với những đồ điện trong nhà như ti vi, công tắc, đài, dàn âm thanh ...

Thời gian này trẻ đã có thể đi và chạy nhảy được vì thế trẻ phải cần được tham gia vào những trò chơi năng động và những thử nghiệm ngoài môi trường gia đình. Chúng thích nhất các đồ vật lén rồi lại thả cho rơi xuống, hay ném đi hoặc bóp méo để xem điều gì sẽ xảy ra. Trẻ cũng hay đút mọi thứ vào miệng; hoặc đẩy kéo các vật, đút một vật này vào một vật khác hay lấy vật này ra khỏi vật kia... Trẻ cũng hay thích xếp đặt

mọi thứ lại với nhau rồi lại chia tách chúng ra mà hầu như không quan tâm đến việc người lớn có cần điều đó hay không. Cho dù ở giai đoạn này trẻ đã mạnh dạn hơn nhưng trẻ vẫn cần sự chỉ bảo và hỗ trợ của người lớn. Chúng thường không hiểu nhiều về những mối nguy hiểm. Thời gian này trẻ thường hay đi quanh nhà.

Những trò chơi thích hợp nhất cho trẻ 18 tháng tuổi hoặc lớn hơn một chút là những trò chơi có thể giúp trẻ có được cơ hội để thử mọi thứ khác nhau để giải quyết các tình huống. Tuy vậy những hoạt động cũng như những đồ chơi phải khiến trẻ cảm thấy được thoả mãn và không quá khó. Cần phải khuyến khích trẻ kéo, đẩy các đồ chơi, đặt vào rồi lấy ra, vận chuyển và kéo lê các vật. Chúng ta nên khuyến khích trẻ sử dụng những kỹ năng đi, chạy, nhảy, leo trèo...

Trẻ ở tuổi tập đi rất hiếu động nhưng chúng cũng rất dễ chán. Hãy cố gắng bố trí thời gian để gần gũi chúng. Bạn chơi và cùng hưởng ứng với con bạn nhưng phải thường xuyên theo dõi những biểu hiện mệt mỏi của trẻ. Nếu trẻ cảm thấy mệt với một trò chơi nào đó thì bạn có thể đổi sang trò khác, đưa cho trẻ một đồ chơi nào đó mà trẻ thích hoặc cho trẻ nghỉ ngơi. Nên nhớ rằng bạn là người hiểu con mình nhất vì bạn là bố mẹ chúng và vì thế bạn sẽ tự hiểu cái gì là tốt nhất cho con bạn.

MỘT SỐ CHỈ DẪN CHUNG

Những chỉ dẫn sau đây sẽ giúp trẻ chơi rất thoải mái, đồng thời cũng giúp cho các bậc phụ huynh cảm thấy không vất vả và không phải quá lo lắng:

- Đừng nghĩ rằng con bạn đã có quá nhiều khả năng hơn là những gì thực sự nó có được trong giai đoạn này.
- Đừng hi vọng trẻ sẽ chơi ngoan ngoãn trong một thời gian dài.
- Nếu trẻ cảm thấy chán hãy tạo ra những thay đổi nhỏ, chẳng hạn như sắp xếp các đồ chơi lại một chút cũng có thể giúp lấy lại hứng thú ở trẻ.

- Đừng bắt trẻ phải theo những mục đích, ý định quá sớm hoặc quá lâu.
- Chính trẻ sẽ cho bạn thấy khi nào cần phải thay đổi trò chơi (khi trẻ đập đồ chơi hoặc ném đi)
- Khi trẻ chạm vào những thứ nguy hiểm như cái gạt tàn, ti vi, công tắc hay ổ điện, hãy đừng nói "Không được sờ vào đó". Nếu ta nói liên tục như vậy trẻ sẽ không để ý đến nữa, tốt hơn là chúng ta vẫn nói như vậy nhưng ngay lập tức bế thốc trẻ ra khỏi nơi nguy hiểm.

Vào tuổi này trẻ dễ bị kích thích bởi những đồ vật lạ mắt, điều đó có nghĩa là chúng ta có thể cho trẻ những đồ chơi thay thế cho những đồ chơi nguy hiểm kể trên.

- Khi một đứa trẻ nắm lấy tóc và giật, hãy chỉ cho nó biết cách vuốt tóc một cách nhẹ nhàng. Sau đó khuyến khích nó tự làm đúng như vậy.
- Hãy khoá chặn bát đặt những thứ mà bạn không hay sử dụng lên một chỗ nào đó thật cao.
- Đóng các cửa buồng tắm và nhà vệ sinh vì trẻ thường hay cho giấy vệ sinh vào trong bồn cầu.
- "Không" là từ mà trẻ thường nói trong giai đoạn này.
- Hãy để cho trẻ giúp bạn làm việc
- Hãy tạo ra những cơ hội để trẻ được vui chơi ngoài trời.
- Để trẻ có thời gian tự chơi.
- Tốt nhất chỉ nên cho trẻ chơi với những trẻ khác trong một khoảng thời gian ngắn.
- Hãy để cho trẻ tự tiếp cận với những đồ vật an toàn, đó là những thứ mà nó thích, chẳng hạn như cái chǎn hay con gấu bông.

Sự cám giận là cách để trẻ nói : "Con đã quá mệt và không biết phải làm gì". Khi thấy trẻ bắt đầu vò đầu, khóc và la hét, bạn hãy cố gắng tìm hiểu xem nó đang muốn gì. Hãy cho trẻ một thứ gì đó hoặc thay đổi hoàn toàn khung cảnh bằng cách sắp xếp lại vị trí các đồ dùng, đồ chơi. Đừng mong đợi trẻ sẽ ngồi và chơi một cách yên lặng. Hãy tạo cho trẻ những trò chơi ngoài trời và cho chúng đi dạo. Hãy cố lờ đi những cơn gắt gỏng của chúng.

Trong khoảng 18 tháng tuổi , trẻ rất hay nổi nóng. Khi đó chúng có thể đấm đá hoặc la hét, vì thế bạn hãy cố gắng nhận ra những biểu hiện này của trẻ và hãy tìm cách ngăn chặn những điều đó bằng cách tạo cho trẻ sự thích thú trước khi những điều đó xảy ra, bạn có thể:

- Thỉnh thoảng gợi ý để cho trẻ đi chơi.
- Nếu trẻ không có phản ứng gì với những gợi ý trò chơi của bạn, hãy bế nó lên và đưa nó đến một chỗ khác. Làm như vậy sẽ tốt hơn việc bạn ngồi nói chuyện với nó hoặc cố gắng phân trần với nó.
- Nếu đưa trẻ thực sự khó dỗ dành được, hãy đưa nó đi dạo một lúc trong vườn.
- Hãy đặt những miếng chắn để trẻ không vào được những phòng mà bạn không kiểm soát được.
- Đôi khi cũng không nên nài nỉ trẻ làm một thứ gì đó, chẳng hạn như ép trẻ ăn. Hãy cứ để như vậy và chơi cho đến khi trẻ trở lại trạng thái bình thường, đưa trẻ ngồi vào ghế và cố gắng làm lại lần nữa.
- Ở tuổi này trẻ thường thích nghe những lời nhận xét hoặc thích được người lớn chú ý đến.

KHI TRẺ KHOẢNG 15 THÁNG TUỔI

Trong khoảng tuổi này trẻ rất thích đặt các vật vào trong một vật chứa khác hoặc lấy các đồ vật ra khỏi vật chứa. Trẻ thường lấy các đồ vật ra khỏi thùng nhưng ngay lập tức lại đút chúng vào.

Trẻ cũng thích ném những quả bóng hoặc những đồ chơi khác và chạy theo để bắt chúng nhưng cũng có khi trẻ để vật tự trôi.

Trẻ có xu hướng thích với tay để lấy những đồ vật ở trên cao hoặc ở xa và đến thời gian này trẻ đã có thể tự làm rất nhiều thứ. Chúng có thể mày mò tự xây một tòa tháp hai tầng bằng cát hoặc một chất liệu khác.

Hãy cẩn thận! Bạn cần trông chừng không để trẻ tiếp xúc với các dụng cụ dễ gây giật điện như: bàn là, ấm điện, lò sưởi, ti vi hoặc phích điện... và cũng tránh để trẻ tiếp xúc với các đồ vật dễ vỡ.

KHUYẾN KHÍCH TRẺ SỬ DỤNG ĐÔI TAY

Trẻ ở tuổi này thích đặt các vật lại gần nhau rồi lại tách chúng ra. Vì thế những đồ chơi thông dụng là những thứ có dạng hình ống, chẳng hạn như những cái vòng có thể lấp vừa lèn trên đầu gậy hoặc những đồ chơi có thể xếp lồng vào nhau. Những đồ chơi tự tạo có thể tận dụng từ những vỏ hộp sữa chua, những lọ dầu ăn, những nắp chai lọ với những kích cỡ và hình dạng khác nhau.

- Tạo cho trẻ một tủ bát riêng có đầy đủ mọi thứ, làm như vậy trẻ sẽ không nghịch ngợm vào tủ bát ở nhà bạn. Những đồ chơi mà trẻ thích:

- một vài cuộn chỉ cotton
- một số đồ chơi lồng hộp
- búp bê có những móc len và móc treo quần áo bằng nhựa
- lô quấn tóc bằng nhựa
- vỏ sò
- những miếng vải vụn chất liệu khác nhau
- những ấm có nắp đậy
- dụng cụ nấu ăn (chén đo nhựa, chảo, thìa..)

những hình khói nhỏ
những chiếc đinh vít nhỏ

- Chuẩn bị cho trẻ một số vỏ hộp đựng thực phẩm: nước hoa quả, đậu phộng chiên... (nhưng nhớ gò bẹp những gờ sắc của hộp và dùng băng dính dán lại). Bọc những hộp này bằng những miếng vải bông màu sắc và chất liệu khác nhau (lông thú, vải có mặt sần, vải nhung...)
- Khuyến khích trẻ tự làm những bạn nên đứng ngay cạnh chúng để chúng có thể quay lại hỏi bạn và bạn cũng dễ dàng đưa những đồ chơi khi trẻ có yêu cầu.
- Cho trẻ những chiếc hộp với những kích cỡ khác nhau có nắp đậy hoặc nút xoáy để trẻ có thể tự mở, và để tạo sự ngạc nhiên cho trẻ, bên trong hộp hãy đặt một thứ đồ chơi nào đó, chẳng hạn như một chiếc ô tô, một con thú nhồi bông hay một thứ gì đó có thể ăn được
- **Đưa cho trẻ vài loại hộp khác nhau để trẻ bỏ các thứ vào trong đó, ví dụ như:**
 - ấm pha trà bằng kim loại có nắp đậy.
 - rổ làm bằng giấy phế liệu
 - bia catton
 - hộp nhựa
 - hộp thiếc có mép nhẵn (có thể tạo ra tiếng kêu khi bỏ các vật vào)
 - hộp đựng nước chanh và chai đựng nước hoa quả
 - túi giấy (giấy gói quà, giấy bong bóng kính, phong bì, túi giấy)
- Trẻ ở độ tuổi này rất thích chơi với những quả bóng có kích cỡ và hình dạng khác nhau. Hãy để cho trẻ lăn những quả bóng qua các bề mặt khác nhau như: mặt thảm vải nhung, nền gạch...
- **Đưa cho trẻ vài quả bóng để trẻ chơi trò ném bóng.** Nếu trẻ không thể bắt và ném bóng một cách thuần thục thì phải tạo ra cho trẻ những cơ hội để thưởng thức trò chơi bóng và để cho trẻ có thời gian luyện tập. **Đưa cho trẻ:**

những quả bóng nhẹ	những quả bóng bằng bột biển
những quả bóng bằng tát	những quả bóng bàn
túi đựng vỏ đồ	bóng cao su mềm hoặc bóng xốp
khí cầu đặt nghiêng	bóng cao su nhỏ
một số quả bóng đá nhựa	bóng bay
- Để nghiêng một cái bảng hoặc tạo một mặt phẳng nghiêng nào đó. Lăn những quả bóng theo mặt phẳng nghiêng để trẻ nhặt bóng. Dần dần giảm độ nghiêng cho đến mặt phẳng.
- Sử dụng những hộp đựng ngũ cốc, bọc một bìa cứng hình trụ đặt trong một cạnh hộp. Cho trẻ đút một quả bóng quần vợt vào và sau đó lấy ra.

- Dán một xe chỉ rỗng bằng cotton hoặc một cái nút lên một đồ chơi xếp hình con vật hoặc lên một đồ chơi yêu thích nào đó của trẻ và sau đó khuyến khích trẻ nhặt nó lên và lại đút trở lại.
- Đặt một khối nhỏ lên trên một cái bảng. Dán một bức tranh ở phía dưới để trẻ có thể nhìn thấy khi trẻ dịch chuyển khối đó.
- Chuẩn bị một mẩu gỗ nhỏ khoét những lỗ tròn, sơn các mặt, tạo những mẩu gỗ tròn nhỏ để trẻ đút chúng vào và lấy chúng ra khỏi lỗ.
- Đưa cho trẻ những hạt ngô để trẻ bỏ vào trong những cái lọ đựng nước chanh.
- Đưa cho trẻ những cái móc màu để trẻ bỏ vào trong những chai nước hoa quả.
- Khuyến khích trẻ gọi tên những đồ vật khi trẻ lấy từng thứ ra khỏi những hộp đựng hoặc những bộ xếp hình và đưa cho bạn. Hãy chỉ cho trẻ cách đặt các vật vào và lấy chúng ra một cách nhẹ nhàng (những đồ vật đó phải quen thuộc với trẻ).

VẬN CHUYỂN VÀ MANG VÁC

Trẻ tập đi rất thích cầm và vận chuyển các vật bằng tay. Trẻ thích chơi đùa ở những nơi thoáng đãng và rộng rãi để chúng có thể dễ dàng chạy nhảy. Trẻ bắt đầu leo lên các bậc cầu thang. Chúng có thể chạy nhảy suốt cả ngày.

Trẻ lứa tuổi này rất cần có người theo dõi (mẹ hoặc cô bảo mẫu), khi trẻ đập hoặc ném đồ chơi đi đó là lúc trẻ muốn thay đổi đồ chơi. Trẻ cũng rất thích các hoạt động như nhặt các đồ vật, vận chuyển và mang vác, kéo đẩy, đổ từ vật này sang vật khác.

- Hãy để trẻ giữ những đồ chơi mà chúng ưa thích, sau đó thỉnh thoảng khuyến khích trẻ đưa những vật đó cho bạn, sau đó đưa lại cho trẻ.
- Đưa cho trẻ những hình khối để trẻ vận chuyển, tốt nhất là những khối hình làm từ những hộp carton đựng sữa, bột biển, hộp đựng rượu, hoặc cũng có thể sử dụng những túi đựng đậu phộng nhỏ.
- Sử dụng những đồ chơi dài và xốp nhẹ để trẻ có thể dễ dàng mang vác.
- Cho trẻ những chiếc thùng carton hoặc hộp đựng giày có xỏ dây để trẻ có thể đẩy và kéo vòng quanh, cũng như dễ dàng đổ những khối hình hoặc xếp lên xe.
- Trẻ thường hay thích bò vào trong các hộp rỗng để lấy các vật ra.
- Độ dài của dây buộc khoảng 60 cm, nút buộc cũng không nên dài quá 30 cm để đảm bảo an toàn cho trẻ.

LEO TRÈO

- Để khuyến khích trẻ tập leo trèo bạn cần phải chuẩn bị một số vật dụng , ví dụ như: những cái cùi bằng gỗ gắn ở bậc cầu thang, một số hộp, những cái lốp xe cũ, đệm mút, một vài cái gối.
- Tạo những lỗ hổng để trẻ chui qua bằng cách cắt rỗng cạnh những chiếc hộp, phủ khăn lên mặt bàn ... để tạo những chỗ trống cho trẻ nán.
- Trẻ ở tuổi này rất hay ngã, vì thế muốn trẻ chơi một cách an toàn, bạn có thể trải đệm, gối hoặc lá cây và để trẻ chơi trên bề mặt đó.
- Để cho trẻ chơi trò chơi xếp hình ngôi nhà.
- Để trẻ tập lái trên những chiếc ô tô nhựa thấp, chúng có thể ngồi lên và dùng hai chân đẩy (tuy nhiên cũng cần thận trọng với những đồ chơi không thăng bằng).
- Đồ chơi có rãnh trượt.
- Cho trẻ bò vào trong một số đồ vật nhưng phải đảm bảo rằng không có những vật gây nguy hiểm cho trẻ. Chuẩn bị những thứ sau:
 - một số thùng carton lớn
 - bàn uống trà
 - một số thùng gỗ có đục lỗ ở các cạnh hoặc ở đỉnh
 - một giường lớn cho búp bê
 - chậu tắm
 - một số giỏ đựng quần áo
- Cắt một đầu thang vào một cái hộp thấp hoặc cắm hai đầu vào hai khói hình, sau đó để cho trẻ leo lên, leo xuống (cách mặt sàn 3 cm là được)

ĐI BỘ

Vào giai đoạn này trẻ vẫn đi chưa vững và chưa chụm được hai chân. Khi đưa chúng đi dạo, chúng có thể thích đẩy xe cùng bạn và sau đó lại thích được nằm trên xe đẩy.

Trẻ mới tập đi cần có không gian rộng để tập đi cũng như để trẻ bắt đầu và dừng lại. Khi đưa trẻ đã bắt đầu đi được thì chúng rất thích những đồ chơi có bánh lái vì trẻ có thể kéo, đẩy hoặc thậm chí ngồi lên đó (bởi vì với những đồ chơi này trẻ không phải chạm chân xuống đất). Bản thân các đồ chơi không đóng một vai trò quan trọng nhưng miễn là nó phải tạo ra những âm thanh vui tai và càng có nhiều loại đồ chơi kéo đẩy thì càng tốt. Bạn có thể mua cho trẻ những thứ sau:

xô đồ chơi vào cọc (đầu coc có bọc vải để đảm bảo an toàn cho trẻ)
máy cắt cổ bằng gỗ có thể tạo ra âm thanh tic - tac
hai bánh lớn có gắn chuông ở giữa.
đồ chơi hình các con vật có phát ra tiếng kêu khi kéo hoặc đẩy đi.

thuyền gỗ phẳng để cho trẻ đẩy
xe ô tô nhỏ hoặc xe tải nhỏ

Khi trẻ đã có thể đi vững hơn, những đồ chơi này có thể được gắn với một sợi dây (không dài quá 60 cm). Bạn hãy thử:

- làm một con rắn dài bằng chỉ cotton
- một con bướm làm từ hộp vỏ đựng trứng nối với những quả chuông sơn màu sáng.
- một số hộp đựng giày có luồn dây để trẻ có thể đẩy hoặc đút các vật vào trong .
- sợi dây thường có gắn chuông, khi đẩy đi nó sẽ tạo ra tiếng động.
- một số chiếc hộp lớn xâu lại với nhau.
- một số hình nôm làm bằng vải cũ.

Khuyến khích trẻ đi bằng chân đất trên những bề mặt khác nhau, chẳng hạn như mặt:

thảm	đường đi dạo	nền đất
nền gạch	nền đá hoa	bãi cỏ
mặt đường nhựa	nền cát	nền có sỏi

Đưa trẻ đi dạo để trẻ được nhìn thấy môi trường xung quanh. Cho phép trẻ thu lượm một số thứ gấp trên đường và cho vào túi để mang về nhà.

VẼ

Giai đoạn này trẻ đã có thể cầm được bút chì to. Để giúp trẻ vẽ, bạn cần:

- Để cho trẻ dùng tay tự tạo những hình thù trên nền đất.
- Mua cho trẻ một chiếc bút chì đèn mềm, cho trẻ vẽ trên một tấm giấy rộng được gắn chặt với mặt bàn (trẻ có thể đứng hoặc ngồi vẽ). Mặt bàn phải cao vừa tầm với của trẻ. Bạn cũng có thể dán giấy lên sàn nhà cho trẻ vẽ.

Hãy cảnh giác vì trẻ có thể sẽ ăn màu sáp.

TRÒ CHƠI VỚI NƯỚC VÀ CÁT

Ở tuổi này trẻ rất thích trò chơi với nước và cát. Chúng đã có thể đổ cát hoặc nước từ thùng chứa này sang thùng khác nhưng chúng thường làm ròt ra ngoài. Chúng cũng rất thích chạy nhảy mà không cần có người ở bên cạnh và rất thích thú với việc được mặc quần áo sau khi tắm hoặc thay quần áo sau khi chơi với nước.

Trò chơi với nước

Mở vòi nước chảy nhỏ giọt để trẻ quen dần với nước. Vào mùa hè có thể cho trẻ chơi trong một hồ bơi có ít nước (nhưng cần thường xuyên để mắt đến trẻ)

Chuẩn bị một số xô hoặc vật chứa với nhiều kích cỡ khác nhau để trẻ chơi trò múa đầy và đổ nước trong hồ bơi hoặc bồn tắm. Bạn cũng cần chuẩn bị cho trẻ:

thùng nhựa và miếng mút

lọ đựng hoa quả có đục các lỗ to nhỏ khác nhau

một số đồ chơi nửa nổi nửa chìm

một số đồ chơi có thể nổi

bình pha trà để trẻ có thể rót từ một cái chảo

những đồ chơi bằng cao su để cho trẻ đập

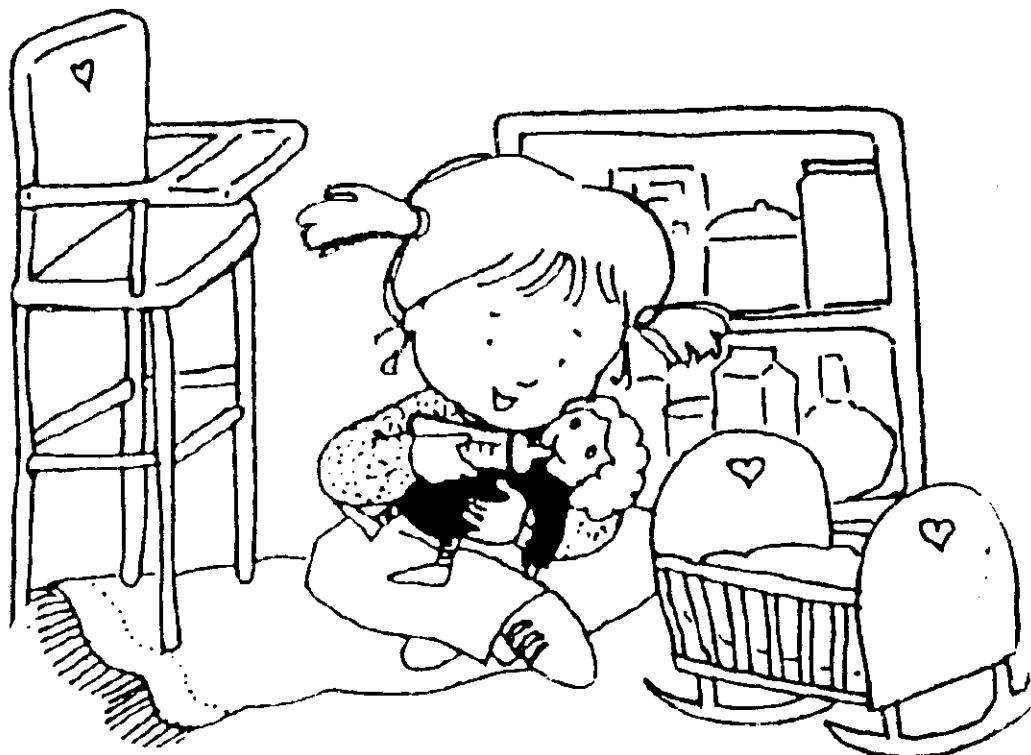
Sau khi trẻ chơi trò chơi với cát và nước hoặc sau khi cho trẻ tắm, tốt nhất nên mặc quần áo cho trẻ ở gần cửa ra vào hoặc cửa sổ, nếu chúng không thích bạn làm như vậy thì bạn hãy gây sự chú ý của trẻ bằng việc khác như đưa cho trẻ mấy chiếc bánh quy để trẻ quên đi và bạn lại có thể tiếp tục.

Trò chơi với cát

Để trẻ ngồi trên cát và dùng tay bốc cát. Đưa cho trẻ một số cái cốc nhỏ bằng nhựa, một số thùng carton đựng kem và những hộp đựng sữa chua có đục lỗ để trẻ có thể đổ cát ra hoặc vào. Bạn hãy cố gắng duy trì thói quen này của trẻ bằng cách chỉ cho trẻ chơi trò chơi này tại một nơi cố định. **Cần chú ý vì trẻ có thể ăn cát**

BẮT CHƯỚC VÀ CHƠI VỚI BÚP BÊ

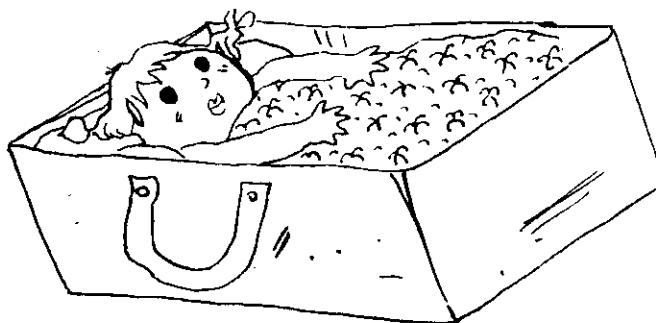
Trẻ mới tập đi thường rất thích bắt chước những hành động của người lớn cũng như những âm thanh mà người lớn tạo ra. Chúng thích âu yếm và ru búp bê ngủ. Chúng thích chơi với búp bê, bạn có thể đặt trên giường mấy cái gối, chiếu và cho trẻ ru búp bê ngủ. Trẻ có thể chơi với búp bê nhưng thường chẳng quan tâm gì đến búp bê cả. Trẻ có thể vứt búp bê xuống nền nhà hoặc thậm chí trẻ sẽ giẫm lên nó và lại lấy một đồ chơi khác để cho vào trong nôi.

- Chuẩn bị cho trẻ một con búp bê hoặc một đồ chơi mềm không có quần áo để trẻ tập bọc búp bê bằng chiếu hoặc chăn.
- Chuẩn bị một hộp đựng giấy, hộp carton hoặc giấy dán tường để dán nôi và đính một tay cầm để trẻ có thể di chuyển. Để vào nôi một cái chiếu, một cái gối và một số chăn có chất liệu khác nhau.
- Khuyến khích trẻ tự cảm nhận chất liệu của chăn bằng cách chạm vào mặt vải.
- Cho trẻ dùng chiếu và gối như trẻ đang vờ đi ngủ
- Cho trẻ dùng nôi để đặt các đồ chơi nằm vào cũng như lấy các đồ chơi ra.
- Khuyến khích trẻ âu yếm búp bê và ru búp bê ngủ, hãy bảo trẻ hôn búp bê.
- Đội cho búp bê một chiếc mũ để trẻ tự tháo mũ ra. Đừng lo rằng trẻ sẽ làm rơi búp bê xuống sàn hoặc dẫm lên búp bê khi chúng chuyển sang chơi trò khác.
- Đưa cho trẻ một số túi để trẻ đựng các đồ chơi.

Khuyến khích trẻ bắt chước bạn

- Dùng tay chạm nhẹ vào mặt bàn
- Chạm vào các bộ phận cơ thể bạn như mũi, miệng, bàn tay....
- Dùng miệng tạo ra các hình thù khác nhau, hoặc nhăn mũi.
- Hãy để trẻ giúp bạn dọn dẹp giường chiếu
- Dạy trẻ tập thổi nến.
- Nói về những thức ăn trong tranh vẽ. Hãy chơi trò giả vờ ăn hoặc uống.
- Hãy dạy trẻ chơi với búp bê hoặc những đồ chơi một cách nhẹ nhàng.

NÓI

Trẻ rất thích lắng nghe những âm thanh mỗi khi được đi dạo. Chúng cũng rất hay quan sát. Chúng thích có nhiều thời gian để chơi và nhặt nhạnh mọi thứ như chiếc que, cái lá cây và đem đến cho những người lớn để xem mọi người sẽ nói như thế nào. Chúng rất thích được ngồi trên xe ô tô đồ chơi hoặc xe đẩy và thích nghe người lớn nói chuyện với chúng.

Trong giai đoạn này trẻ đã có thể nói được 4 - 6 từ. Chúng thường dùng tay chỉ hoặc bập bênh mỗi khi chúng cần một thứ gì đó. Trẻ cũng có thể nghe theo những lời yêu cầu đơn giản. Chúng rất thích được thể hiện. Trẻ thường bập bênh một mình hoặc với những trẻ khác.

Khuyến khích phát triển khiếu hài hước ở trẻ

- Bạn hãy cười mỗi khi trẻ làm trò hề.
- Bạn hãy tạo ra những cử chỉ ngộ nghĩnh để trẻ cười bạn.
- Bạn chạy theo trẻ và cố túm lấy trẻ và sau đó lại thả trẻ ra để trẻ cười khúc khích.
- Bạn cho trẻ chơi trò ném lăn và cù (sử dụng nhịp điệu, từ ngữ, âm thanh).

Giúp trẻ phát triển lời nói

- Hãy luôn nhắc lại các từ mà trẻ thích.
- Khuyến khích trẻ nghe các âm thanh khác nhau như: tiếng ô tô chạy, tàu chạy, tiếng máy bay phản lực hay tiếng chó sủa.
- Để giúp trẻ hiểu nghĩa của từ hãy sử dụng những ví dụ là những vật thật chứ không nên dùng tranh vẽ.
- Hãy đưa trẻ đi dạo và hãy chỉ cho trẻ thấy những thứ trẻ thích, ví dụ như một con chó và hãy nói với trẻ “con chó”, tức là gọi tên mọi thứ mà bạn gặp trên đường đi.
- Để cho trẻ tự xúc ăn và hãy khuyến khích trẻ gọi tên những thức ăn mà trẻ đang ăn, chẳng hạn “sữa”, “nước cam”
- Hãy nhắc lại những lời nói của trẻ, chẳng hạn như “Đây là cái gì ?”, “Bai, Bai”
- Bạn hãy nói chuyện cùng trẻ (bằng cách phát âm chuẩn chứ không học theo cách nói của trẻ con).
- Hãy cho trẻ được vào bếp nấu ăn cùng với bạn, cho trẻ nghe những âm thanh của tiếng nước chảy, tiếng xào nấu và giúp trẻ gọi tên những âm thanh đó.
- Hãy khuyến khích trẻ nghe những âm thanh như tiếng gió thổi, tiếng mưa rơi hay tiếng đồng hồ chạy.
- Để cho trẻ được chơi với các bạn khác trong một khoảng thời gian ngắn.

SÁCH

Trẻ ở lứa tuổi này rất thích được người lớn giúp giờ truyện tranh (thường là 2 trang một). Tuy vậy cần trông chừng trẻ vì trẻ có thể xé rách sách. Trẻ rất thích xem những bức tranh và trẻ đã có thể chỉ đúng những bức tranh mà bạn yêu cầu.

Trẻ cũng rất thích được chạm hoặc đập vào các chất liệu khác nhau.

Hãy cho trẻ được tiếp cận với những bức tranh lớn và nhiều màu sắc.

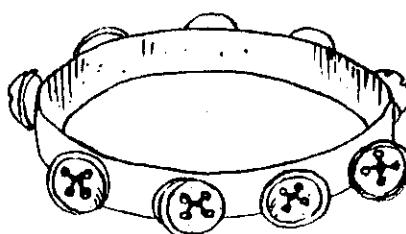
- Để trẻ ngồi trong lòng bạn, hoặc cho trẻ ngồi lên một túi đựng vỏ đỗ. Bạn cần có một cuốn truyện tranh dày với các bức tranh về những người trong gia đình hoặc tranh các con vật hay đồ chơi ... được sắp xếp ngay ngắn. (Sử dụng những bức ảnh và kẻ dòng để dán ảnh).
- Hãy đặt các cuốn truyện ở mọi nơi trong nhà để trẻ có thể tìm thấy bất cứ khi nào chúng thích.
- Cho trẻ có những miếng giấy dán tường để trẻ tập bóc và xem xét.
- Khi bạn đọc truyện cho trẻ nghe, hãy mô tả các bức tranh minh họa cho trẻ, ví dụ: "Mai, hãy nhìn con mèo này, nó đang nói gì vậy ?" Hãy để trẻ nhắc lại "meo meo" và diễn tả lại các động tác của con vật. Hỏi trẻ những câu hỏi thích hợp, ví dụ "con mèo nó đi như thế nào Mai nhỉ ?"
- Hãy mua cho trẻ những cuốn truyện tranh có thể tạo cho trẻ những điều ngạc nhiên thú vị, chẳng hạn như có hình một cái cây nhưng khi lật lên lại có một con chim hay một cuốn truyện có hình một con thỏ con với cái đuôi bẹn bồng
- Trẻ có thể làm rách sách, vì thế hãy chọn mua cho trẻ những loại khó rách (chẳng hạn như sách làm bằng vải) nếu không thi bạn cần phải giám sát trẻ cẩn thận..

ÂM NHẠC, VẬN ĐỘNG, TẠO ÂM THANH

Trẻ lứa tuổi này rất thích nghe nhạc. Chúng thường bộc lộ sự thích thú khi được nghe những điệu nhạc ưa thích và cũng biểu hiện sự không hài lòng khi nghe những giai điệu mà chúng không thích. Chúng có thể nhảy múa bằng cách xoay người và vỗ tay và chúng cũng hay bắt chước những âm điệu đơn giản hoặc hát theo những bài hát.

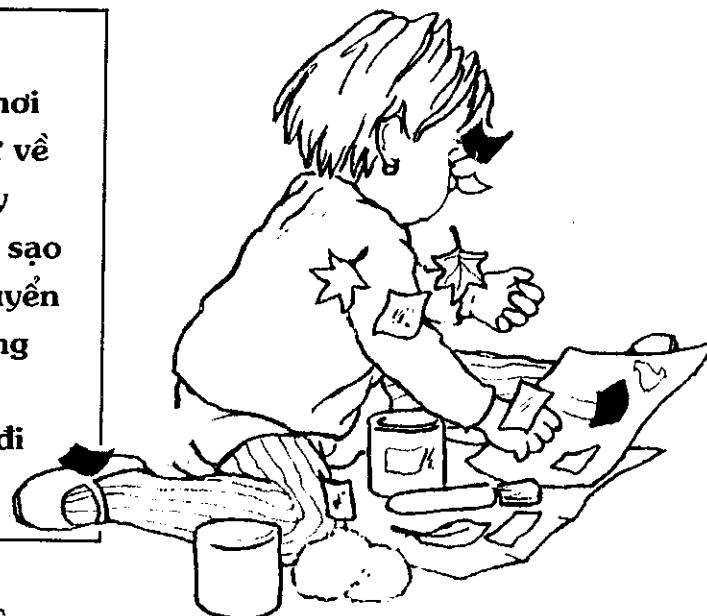
Hướng trẻ yêu thích việc nghe nhạc

- Bạn hãy hát cho trẻ những bài hát ru, tiếng xúc xắc và tiếng búng ngón tay theo nhịp.
- Khuyến khích trẻ bắt chước những âm thanh và động tác.
- Chuẩn bị cho trẻ nhiều loại trống để trẻ dùng tay đập và gỗ hoặc dùng thìa gỗ hoặc thìa sắt. Loại trống tốt nhất cho trẻ ở giai đoạn này là một cái bát bằng nhựa có một nắp đậy được gắn chặt (trẻ có thể kẹp vào nách khi đi dạo quanh nhà).
- Hãy cho trẻ nghe tất cả các loại nhạc: đồng dao, bài hát ru, dân ca, nhạc jazz, nhạc cổ điển, nhạc phim và nhạc quảng cáo.
- Hãy hát, huýt sáo... khi bạn làm một số công việc chẳng hạn như tắm cho trẻ, mặc quần áo hay cho trẻ ăn.
- Bạn hãy nhảy theo nhạc và khích lệ trẻ nhún nhảy theo nhạc (không cần quan tâm đến việc trẻ có nhún nhảy đúng nhịp hay không).
- Cùng trẻ chơi trò di chuyển theo điệu nhạc và trò đếm ngón tay, ví dụ như: cho trẻ hát. Hãy khuyến khích trẻ nói "thêm nữa" nếu trẻ muốn bạn làm lại cho trẻ xem một động tác nào đó.
- Cho phép trẻ dùng các dụng cụ để tự tạo âm thanh của riêng mình (dùng các vật như thìa gỗ, sắt hoặc thìa nhôm gỗ lên trên các bề mặt như nắp ấm, lọ đựng cà phê hoặc hộp đựng sữa).
- Để trẻ thử chơi với các nhạc cụ như cái chũm choẹ, dây đàn ghi-ta, đàn mộc hoặc trống lục lạc.
- Đặt trẻ ngồi lên ghế xích đu và hát theo nhịp đưa của xích - đu
- Khuyến khích trẻ vận động. Hãy bảo trẻ làm theo bạn những động tác như: cúi đầu, vặn mình, nhảy, lắc, vươn vai hoặc vỗ tay.
- Khuyến khích trẻ sử dụng tất cả các bộ phận cơ thể: ngón tay, chân, mông, đùi, bụng... (trẻ thường bắt chước theo tí vi)
- Hãy hát đều đặn để trẻ có thể bắt chước bạn.

VỚI TRẺ 18 THÁNG TUỔI

Giai đoạn này trẻ rất thích dịch chuyển các thứ từ nơi này đến nơi khác. Trẻ thích xếp đặt mọi thứ về đúng chỗ của nó. Trẻ chạy nhảy suốt cả ngày. Chúng có thể sục sạo mọi nơi và chúng rất khó di chuyển nếu gặp những chỗ ngoặt. Chúng làm đủ mọi trò: kéo, đẩy, đóng đinh... Chúng nghỉ rồi lại chơi, đi lên rồi lại đi xuống...

VẬN CHUYỂN VÀ MANG VÁC

Vì trẻ lứa tuổi này thường rất thích đẩy các đồ chơi có gắp bánh xe, mang vác và đồ các thứ, vì vậy tốt nhất bạn nên mua cho trẻ những đồ chơi có thể đẩy được và phát ra âm thanh hoặc những đồ chơi tạo hình.

Những đồ chơi bằng gỗ có mặt phẳng rộng là tốt nhất trong giai đoạn này. Bạn nên gắn một chuỗi hạt hoặc một vòng thắt ở cuối dây để trẻ có thể đẩy đi đẩy lại một cách dễ dàng.

Chuẩn bị cho trẻ những thứ sau:

- một cái xe bằng gỗ cứng, vững (xe nôi và xe đẩy)
- một số thùng đựng chằng hạn như những thùng đựng bóng tennis hoặc hộp sữa, có nắp đậy gắn bằng một cái nút, cúc.. và gắn với nhau bằng một sợi dây.
- một số hộp đựng giày bọc bằng giấy dán tường có một dây dài bên trong
- một số hộp bia to để cho trẻ có thể kéo lê trên sàn nhà, đẩy hoặc đặt búp bê hoặc đồ chơi hoặc thậm chí chúng có thể tự trèo vào trong đó.
- những đồ chơi nhẹ làm bằng tết, hoặc bằng vải, chằng hạn tạo ra hình một con rắn dài hoặc hình một con nhện để cho trẻ kéo. Bạn nên cuốn chặt hoặc cuộn len nhỏ ở đầu kia.
- tạo ra một con búp bê lớn để trẻ bế hoặc vận chuyển. Trẻ rất thích nói chuyện...Bạn có thể làm một con búp bê đơn giản bằng cách khâu gộp một số quần áo cũ của trẻ và nhồi chúng lại với nhau.
- cho trẻ một cái chổi to để trẻ chơi trò kéo đẩy.

- làm một đoàn tàu bằng bìa carton, hộp giấy, hoặc hộp đựng giày và dùng dây nối chúng lại với nhau và có gắn hạt ở giữa.

Hãy cho trẻ nhiều loại đồ chơi để trẻ đặt lên xe đẩy hoặc đoàn tàu. Có thể tham khảo một số thứ sau:

- những quả bóng làm bằng giấy vụn
- những khúc gỗ nhỏ cắt ra từ cán chổi
- vài củ khoai tây đã rửa sạch
- những chiếc túi và hộp đựng thực phẩm
- một số vỏ sò hình dạng khác nhau
- những quả bóng
- một số dụng cụ nấu ăn
- một số mẩu gỗ nhỏ và mảnh quả thông

CHƠI VỚI BÓNG

Thời điểm này trẻ có thể dùng cả hai tay để ném bóng. Trẻ rất thích chơi trò bắt bóng với người lớn. Chúng cũng vẫn thích tung ném mọi thứ và chơi trò đóng đinh.

- Cho trẻ một số quả bóng với nhiều kích cỡ khác nhau: bóng bãi biển, bóng cao su, một số túi đệm phòng có hình dạng khác nhau, bóng làm bằng bọt biển, bóng bàn, bóng chơi tennis và vợt để trẻ đánh bóng.
- Bạn hãy sắp sẵn cho trẻ một số chỗ trượt dốc để trẻ chơi trò lăn bóng
- Giảm dần độ dốc cho đến mặt bằng khi trẻ đã chơi một cách thuần thục
- Đưa cho trẻ một số hộp có kích cỡ khác nhau để trẻ đựng bóng.
- Dùng dây đinh vào một đầu của quả bóng và dùng một cái dây chun treo bóng lên một cành cây, cho trẻ kéo bóng xuống hoặc chơi trò đấm bóng.

MẶC QUẦN ÁO

Trẻ tuổi này rất thích tháo mũ, cởi giày và kéo khoá. Bạn hãy:

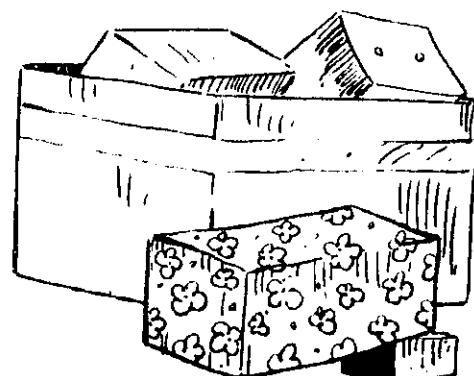
- Để trẻ giúp bạn thay quần áo và mặc quần áo cho trẻ.
- Nếu bạn có một cái gối có khoá kéo, hãy cho trẻ tập kéo khoá (nhớ dán một đồ chơi nhỏ trong gối để trẻ gây cho trẻ sự ngạc nhiên)
- Bạn hãy gắn một cái túi nhỏ vào một chiếc gối có khoá kéo và giúp cho trẻ tập kéo và đóng khoá.

KHUYẾN KHÍCH TRẺ SỬ DỤNG ĐÔI TAY

Vào giai đoạn này trẻ rất thích thú với việc đút vào hoặc lấy các đồ vật ra khỏi hộp. Trẻ đã có thể tự xếp các vật có hình tròn vào trong hộp hoặc vật dụng.

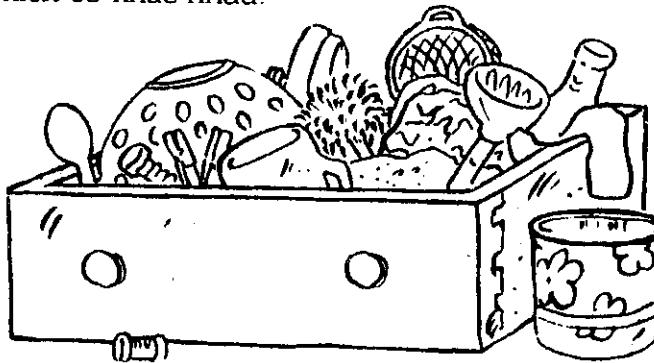
Dưới đây là một số trò chơi gợi ý để giúp trẻ phát triển kĩ năng sử dụng đôi tay:

- Chuẩn bị một số lọ nhựa có nắp đậy có thể xoáy ra được (kích cỡ bất kì: lọ đựng thuốc hay hộp đựng bột giặt). Hãy để một số vật ở trong hộp, chẳng hạn một con vật hay một số kẹp áo bằng nhựa.
- Cho trẻ một số hộp có nắp đậy để trẻ có thể nạy nắp hộp ra để tìm xem có cái gì ở trong.
- Sử dụng những chiếc hộp có kích cỡ khác nhau hộp diêm, vỏ bao thuốc lá...Dùng hồ dán chúng lại với nhau giống như một cái chặn và dán một bức tranh vào phía trong để trẻ thấy khi trẻ mở ra.
- Để giúp trẻ chơi trò chơi này, bạn có thể sử dụng một số đồ vật sau:
làn đi chợ
túi xách tay đã cũ
bình pha trà bằng nhôm có nắp đậy
giỏ đựng quần áo
thùng carton

- Làm một đoàn tàu chất tất cả các đồ chơi có thể di chuyển được, mở, đóng, quay đầu như thế là có bánh xe, còi, có cần gạt.

- Cho trẻ vỗ hộp kem trong đó có các khăn màu. Vẽ mặt lên hộp và vẽ tóc lên nắp hộp.
- Dùng một thùng bìa carton và đục một lỗ nhỏ và nút bằng một cục vải vụn để trẻ lấy ra và cho vào một cách dễ dàng.
- Dùng hộp đựng xà phòng và đặt các vật vào trong để trẻ mở và lấy các đồ vật ra.
- Đưa cho trẻ những chiếc hộp có nắp đậy khác nhau.
- Cho trẻ một số dụng cụ nấu ăn như: chảo, nồi, vung nồi, các vật chứa bằng nhựa và những cái bát nhiều kích cỡ khác nhau.

- Hãy để trẻ tự xếp các dụng cụ vào trong cái chạn riêng của nó (làm như vậy sẽ giúp tránh được việc trẻ lục vào chạn bát của nhà bạn). Cho trẻ túi xách tay hoặc giỏ để trẻ đựng các thứ và mang đi các nơi. Bạn nên cho trẻ những đồ vật nhỏ và nhẹ để trẻ đút vào túi và chạn bát. Chẳng hạn như:

túi có kích cỡ khác nhau

vỏ hộp son phấn đã dùng hết

kẹp quần áo

vỏ sò

lô cuốn tóc

vé xổ số

một số cuộn chỉ màu

vải vụn

hình con vật tết bằng len

chùm chìa khoá

những con búp bê nhỏ

những mẩu gỗ màu

đinh vít

giấy các loại

- Treo búp bê vào một cạnh của hộp. Để trẻ lấy xuống và đặt búp bê xuống đáy hộp.

- Cho trẻ một cái búa nhựa và một số móc đồ chơi để trẻ tập treo.

Trẻ ở tuổi này thường rất thích những đồ vật rỗng. Bạn hãy cho trẻ:

những vật có hình tròn hay ống tuýp với những hình dạng khác nhau.

những vòng treo rèm bằng gỗ hoặc kim loại

găng cao su

đai da

vòng đeo tay (chân) bằng nhựa

Cho trẻ những cái hộp có hình dạng khác nhau (lọ đựng nước hoa quả), một số hộp đựng kẹp quần áo màu để trẻ đút vào trong các lỗ thủng.

Lắp ghép

Bạn có thể mua cho trẻ những bộ xếp hình đơn giản, nhưng trước tiên phải hướng dẫn trẻ cách xếp các mảnh hình một cách nhẹ nhàng.

Bạn cũng có thể mua cho trẻ một bộ ghép hình nhưng như vậy sẽ rất tốn kém. Loại bộ xếp hình gồm những đồ vật quen thuộc với trẻ như con chó, con mèo, các loại quả và quần áo của trẻ là thích hợp nhất. Tuy nhiên những đồ chơi này phải mô phỏng được các đồ vật thật cũng như tỉ lệ của chúng phải tương ứng với nhau. Từng miếng hình phải có một nút lồi để trẻ có thể dễ dàng lấy ra và lắp vào.

- Chuẩn bị cho trẻ một số hộp thư. Đục một lỗ hình vuông hoặc hình tròn trên nắp hộp, cho trẻ nhúng quả bóng hay khối gỗ để trẻ cho vào trong lỗ thủng. Khi trẻ đã thuần thục, bạn có thể tự làm hoặc mua cho trẻ những bộ xếp hình phức tạp hơn.
- Bạn có thể tạo ra những hình bằng len và giấu vào trong những chiếc xe của trẻ.
- Hãy đưa cho trẻ một ống khoá có chìa để trẻ tự cho chìa vào ổ.

Những khối hình

Giai đoạn này trẻ rất thích vận chuyển và mang vác những khối hình có thể bằng tay hoặc dùng một vật chứa sau đó lại đổ chúng xuống đất. Trẻ có thể sử dụng 3-4 khối hình để xếp thành hình một cái tháp. Chúng cũng rất thích người lớn chồng nhiều khối hình thành một tháp cao để hất đổ xuống.

Trong thời gian này bạn hãy cố gắng làm hoặc mua cho trẻ một số lượng khối hình có hình dạng và màu sắc khác nhau. Những khối hình có thể được làm từ vỏ hộp đựng sữa, hộp đựng rượu, bột biển, hộp thiếc và vỏ đồ hộp thực phẩm.

TÔ MÀU VÀ VẼ

Trẻ tuổi tập đi thường dùng cả cánh tay để đẩy chổi sơn hoặc màu sáp. Trẻ chỉ có thể vẽ được một vài nét nguệch ngoạc trên mặt giấy. Bạn nên chuẩn bị cho trẻ một mảnh giấy to vì trẻ dễ để trượt giấy và chỉ nên cho trẻ sử dụng một màu. Trong khi chúng vẽ nguệch ngoạc trên giấy chúng rất thích bắt chước những động tác của bạn, tuy nhiên bạn cũng không nên vẽ sẵn những bức tranh để trẻ in lại.

- Cho trẻ dùng ngón tay hoặc que vẽ lên trên nền đất.
- Để trẻ đứng thẳng trước giá vẽ hoặc trước một tấm giấy rộng được gắn chặt vào tường. Đưa cho trẻ một chiếc bút chì đèn có lõi chì to để trẻ vẽ.
- Bạn hãy tự làm một chiếc bảng đen. Cắt hình một con vật...
- Bạn hãy gắn một mảnh giấy rộng bằng loại giấy ướt hoặc không thấm nước lên tường hoặc giá vẽ. Hãy cho trẻ một cái bàn chải to và một hộp màu để trẻ vẽ những nét nguệch ngoạc, những dòng kẻ hoặc các dấu chấm. Để sơn không thấm ướt bề mặt của giấy bạn nên dán một lớp giấy dán tường xuống phía dưới. Độ tuổi này trẻ không thể tự cọ rửa bàn chải sơn (hoạt động này tốt nhất nên cho trẻ làm ngoài trời).
- Hãy đổ đầy một bình đựng sơn bột. Dán giấy ướt lên mặt bàn và để cho trẻ tự khoắng bột lên. Dùng ngăn trẻ nếu chúng muốn tự xách thùng sơn.

TRẺ TẬP BÒ VÀ TRÈO

Tuổi này trẻ đã có thể trèo lên ghế, bàn nếu cha mẹ không để ý. Trẻ vẫn chưa thể đi chụm hai chân. Trẻ rất thích hàng ngày được đưa đi dạo và thích được ngồi trong xe đẩy. Trẻ cần có nhiều thời gian để khám phá thế giới xung quanh khi chúng được đưa đi dạo. Chúng vẫn rất thích bò vào các nơi. Lứa tuổi này trẻ vẫn chưa thể nhận thức được các mối nguy hiểm và người lớn vẫn cần phải có sự chăm sóc và giúp đỡ chúng thường xuyên.

- Hãy tạo cho trẻ những ống rỗng để trẻ có thể bò qua (làm bằng thùng carton, phía cuối để hở và xếp lại với nhau)
- Những thùng carton có phủ rèm ở một đầu để trẻ bò vào và có một nơi yên tĩnh để chơi.
- Để khuyến khích trẻ bò và trèo bạn cũng có thể sử dụng những lốp xe đã cũ (cắt bỏ phần gờ thép)
- Đặt những cái thang dọc sàn nhà hoặc sát với sàn nhà cũng giúp trẻ có thể bò qua hoặc bước lên trên.
- Đặt những tấm ván rộng và phẳng chỉ cách mặt đất khoảng vài cm.
- Hãy cho trẻ trèo lên trên một cái rào thấp để xem bên ngoài có những cái gì.

ĐI BỘ VÀ CHẠY NHảy

- Đưa trẻ đi dạo trong công viên để trẻ có thể thực hiện các hoạt động đi, chạy, leo trèo.
- Cho trẻ chơi trên một mỏ đất nhỏ
- Bạn hãy bảo trẻ nhặt các loại hạt, lá cây, nhìn những con kiến, bông hoa, con bọ rùa, con giun... mà trẻ thấy trên đường đi.
- Bạn nên mang theo một chiếc xe đẩy để trẻ ngồi khi trẻ cảm thấy mệt và đẩy trẻ bằng xe đẩy khi nếu thấy trẻ thích như thế.
- Bạn thử cho trẻ đi theo những đường dẫn và theo rìa của một băng ghế thấp để trẻ phát triển khả năng lấy thăng bằng.
- Để trẻ ngồi dạng chân trên một đồ chơi có bánh xe và dùng hai chân để di chuyển.
- Hãy cho trẻ một cái xe nôi để trẻ đẩy mỗi khi bạn cho trẻ đi dạo. Tuy nhiên bạn cũng cần chú ý vì ở tầm tuổi này trẻ chưa thể quẹo góc và thường lật đổ xe và đâm vào các đồ vật khác.

TRÒ CHƠI VỚI NƯỚC VÀ CÁT

Trong giai đoạn này trẻ thích ngồi hàng giờ chỉ để múc vào hoặc múc ra cát và nước. Trẻ đặc biệt thích chơi với cát.

Chơi với nước

Không bao giờ để trẻ gần nước mà không trông coi

- Cho trẻ một cái chậu rửa bằng nhựa có một ít nước và để lên một tấm nhựa hoặc trên một cái bàn thấp.
- Để trẻ chơi trong bồn tắm hoặc chậu rửa nhưng cần nhớ rằng trẻ rất sợ khi nghe tiếng nước chảy xuống cống (bạn nên trải một cái chiếu cao su xuống dưới bồn tắm để trẻ cảm thấy an toàn). Bạn có thể sử dụng:
 - thùng đựng không vỡ
 - xà phòng
 - giẻ lau bát
 - giẻ lót nồi
 - đồ chơi nửa chìm nửa nổi
 - ấm pha trà
 - cái chảo
 - hộp đựng dầu ăn
 - vung xoong
- Để cho trẻ tự múc đầy và đổ đi nếu nó muốn
- Cho trẻ tập lau bàn, ghế, cửa sổ

- Cho trẻ chơi với một cái vòi chậu nhỏ giọt. Cho phép trẻ vặn nước chậu vào các xô nhỏ hoặc can đựng nước và mang những thứ đó ra vườn.
- Đặt những cái bát đựng nước và những cái ấm pha trà lên trên thảm cỏ.
- Vào mùa hè có thể cho trẻ chơi trong bể bơi với khoảng 2 - 3 cm nước.
- Thổi bóng bong và cho trẻ chơi trò đuổi bắt.
- Gợi ý cho trẻ tắm cho búp bê trong chậu.

Chơi với cát

- Đặt trẻ ngồi trong một hố cát và cho trẻ một số đồ chơi trong các thứ sau đây: xéng, muôi múc đường, cái chảo, bát, nước, hộp đựng dầu ăn và vỏ hộp sữa chua.
- Cho cát vào chậu rửa và cho trẻ múc và đổ. Đặt chậu rửa lên sàn nhà lên trên một cái khăn trải giường cũ hoặc một tấm khăn trải bàn.

Ban đầu bạn chỉ cho trẻ cát. Khi trẻ đã tỏ ra thích thú với cát bạn có thể đưa thêm cho trẻ một cái cốc nhựa, cốc đựng kem, những hộp đựng dầu ăn. Khi trẻ đã chán chơi với những thứ đó bạn có thể lấy một vài thứ ra và thay vào bằng những thứ khác. Bạn hãy đứng cạnh trẻ để trẻ thiết lập thói quen chơi ở một nơi cố định nào đó và ngăn trẻ làm vương vãi cát ra sàn nhà. Để trẻ chơi với:

bình bắng nhựa có rãnh xẻ ở đáy
những chiếc cốc

- Cho trẻ một hộp đựng một số đồ chơi nhỏ chẳng hạn như: những quả thông, vỏ sò, những đồ chơi nhỏ để có thể giấu vào trong cát.
- Đổ nước để làm ướt cát để thấy được những kết cấu cảm giác khác nhau.

BẮT CHƯỚC VÀ CHƠI VỚI BÚP BÊ

Trẻ rất thích ôm ghì và thể hiện sự yêu thích của mình với những đồ chơi nhẹ hoặc với búp bê, nhưng chúng vẫn chưa biết chơi với các đồ vật này một cách nhẹ nhàng. Trẻ thường hay thích xem người lớn làm và bắt chước. Chúng cũng bắt chước “đọc truyện” và học cách đi của bố

Bạn hãy cố gắng tham gia vào những trò chơi bắt chước của trẻ. Hãy chuẩn bị cho trẻ một số đồ chơi đơn giản và cùng tham gia vào trò chơi với trẻ. Ví dụ:

- điện thoại có số nổi
- chổi và giẻ lau nhà
- một số dụng cụ làm vườn
- một số thứ để trẻ có thể chơi trò mặc quần áo : mũ, túi xách, khăn quàng cổ...
- một số giỏ nhựa để trẻ đựng và vận chuyển các đồ chơi

Chơi với búp bê

- Bạn hãy mua cho trẻ những con búp bê có tóc và bằng chất liệu mềm có thể giặt được (như con gấu bông chẳng hạn).
- Chuẩn bị cho trẻ một cái chậu nhỏ để chơi trò tắm cho búp bê (không cần thiết phải đổ nước vào chậu vì trẻ có thể giả vờ như là trong chậu đang có nước). Bạn cũng nên đưa cho trẻ một số mảnh vải để trẻ giả làm khăn quấn cho búp bê sau khi tắm xong.
- Đưa cho trẻ bàn chải và lược để trẻ chải tóc cho búp bê và tự chải cho mình. Bạn hãy hướng dẫn trẻ cách chải tóc cho búp bê.
- Cho trẻ một xe nôi và một giỏ nhựa. Bạn có thể tự tạo những đồ vật này từ các hộp đựng giày dép và nhớ phải đính quai để trẻ xách đi.
- Cho trẻ những đồ chơi giả làm chăn, chiếu, gối vì trẻ thích nhét những thứ này trên xe nôi.
- Để trẻ đặt búp bê vào xe đẩy và đưa đi dạo.
- Hãy khuyến khích trẻ chơi với búp bê một cách nhẹ nhàng, (hôn, âu yếm búp bê).

Nếu trong trường hợp bạn phải chăm sóc một số trẻ cùng độ tuổi này, bạn hãy cố gắng chọn những con búp bê thuộc cùng một loại vì tất cả trẻ đều có xu hướng thích cùng một loại đồ chơi.

GIẢI QUYẾT CÁC TÌNH HUỐNG

Ở tuổi này trẻ bắt đầu sử dụng những cách khác nhau để giải quyết các vấn đề. Trẻ đã có thể tự chỉ vào các bộ phận cơ thể chúng cũng như các đồ vật khác khi người lớn yêu cầu. Chúng đã có thể tìm cho ra một đồ vật nào đó đã bị giấu đi.

Những trò chơi kích thích hứng thú và khuyến khích trẻ giải quyết các tình huống

- Bạn hãy dùng một chiếc gương, cho trẻ chơi trò chỉ vào các bộ phận cơ thể hoặc các đồ vật khác.
- Thổi bong bóng và cho trẻ chơi trò đuổi bắt.
- Cho trẻ chơi trò giấu các bộ phận trên khuôn mặt. Bạn hãy chuẩn bị một hình vẽ mặt người và dán các bộ phận bằng giấy dính. Hãy gỡ bỏ từng bộ phận và hỏi trẻ. Chẳng hạn như: "Tuấn, chỉ cho mẹ đâu là tai; miệng của con đâu; đâu là mắt? chúng đã đâu hết rồi?". Sau đó bạn đưa dần những bộ phận đó ra và dán trở lại lên hình vẽ.
- Hướng dẫn trẻ chơi trò giấu và tìm đồ vật. Bạn hãy giấu một đồ chơi giữa hai khúc gỗ và bảo trẻ tìm đồ chơi và lấy nó ra. Hãy giấu đồ vật vào những chỗ khác nhau (dưới gối/nệm, trong hộp, trong chăn...).
- Bạn cùng chơi với trẻ một số trò chơi như: quăng ném, cù nách, hôn, rượt đuổi.
- Giấu trong nắm tay của bạn một đồ vật nào đó, chẳng hạn như một chùm chìa khoá. Hãy để trẻ lật từng ngón tay của bạn ra và tìm đồ chơi đó. Sau đó bạn lại thay thế bằng một đồ chơi khác.

- Bạn hãy treo một quả bóng dưới gầm ghế hoặc gầm giường, sau đó hỏi trẻ "quả bóng đâu rồi hả con?". Sau đó hãy giúp trẻ tìm quả bóng và khi trẻ đã tìm ra, bạn hãy nói "Nó đây rồi".
- Cho trẻ nhiều hộp có kích thước và nắp đậy khác nhau. Hãy hướng dẫn trẻ cách mở từng loại. Bạn nên giấu một đồ chơi trong hộp như là một phần thưởng cho trẻ và để trẻ cảm thấy thích thú sau mỗi lần mở hộp.

Giúp trẻ gọi tên các bộ phận cơ thể và tự thu nhận các thông tin về bản thân chúng.

Hãy bảo trẻ chỉ và: bàn chân, bàn tay, mũi và các bộ phận khác của cơ thể; chỉ các bộ phận của gấu bông hoặc con rối; Hãy chỉ cho mẹ đâu là Tuấn, đâu là mẹ?

Bạn hãy chuẩn bị một cái gương và nhắc lại cho trẻ trò chơi.

NÓI

Trẻ thường tự “nói” một mình và với đồ chơi khi chúng tinh dậy. Thời gian này trẻ chỉ có thể nói được 4 hoặc 5 từ nhưng trẻ có thể hiểu được những điều bạn nói với trẻ. Trẻ đã có thể nói “hết” hoặc “bai”. Trẻ đã có thể nhớ được tên các con vật trong truyện tranh và trẻ có thể chỉ các tranh đó khi bạn yêu cầu. Trẻ cũng có thể thực hiện những chỉ dẫn đơn giản và trẻ cũng rất thích trò chơi đi tìm các đồ vật. Thời gian này trẻ sử dụng những cử chỉ và trẻ thường hay nói “không”. Trẻ cũng rất thích tự giờ sách nhưng trẻ vẫn có thể làm rách sách.

- Bạn hãy kể những câu chuyện đơn giản, những cuốn truyện có những bức tranh to, có rất ít chữ hoặc không có chữ cũng được, những trang sách phải được khâu một cách chắc chắn để trẻ có thể tự giờ mà không làm rách sách,
- Bạn nên cho trẻ ngồi trong lòng hoặc ngồi lên một bịch vỏ đỗ, nói với trẻ về những người và đồ vật mà trẻ nhìn thấy trong tranh.
- Trẻ thường thích thấy rằng bạn hoàn toàn tập trung chú ý với trò chơi của trẻ khi đặt trẻ ngồi trong lòng bạn.
- Để trẻ lật giờ các trang sách một cách nhẹ nhàng và có thể chỉ để nhìn tranh.
- Nói về các bức tranh trong sách, hỏi trẻ một vài câu hỏi nhưng không nhất thiết bắt trẻ phải trả lời tất cả các câu hỏi của bạn, đôi khi chỉ cần đưa ra một lời bình luận hóm hỉnh và có lúc trẻ cũng thích được hỏi.
- Sử dụng những động tác và âm thanh để khuyến khích trẻ bắt chước bạn.
- Hãy trả lời những câu hỏi của trẻ một cách đơn giản và rõ ràng mỗi khi trẻ hỏi bạn “Đây là gì ?”
- Hãy cho trẻ nghe những bản nhạc dạo trên ti vi hoặc nhạc quảng cáo trên đài.
- Bạn hãy trò chuyện với trẻ một cách thoải mái và cho trẻ nghe những cuộc hội thoại của người lớn.
- Giúp trẻ gọi tên những đồ vật xung quanh.
- Cho trẻ chơi những trò chơi giúp trẻ phát triển khả năng nghe cũng như tham gia vào các trò chơi.
- Khuyến khích những cố gắng giao tiếp của trẻ. Bạn đừng cố sửa chữa những lỗi mà trẻ mắc phải và hãy để cho trẻ nghĩ rằng chúng rất thông minh.
- Trong giai đoạn này bạn cần nói với trẻ một cách chuẩn mực.
- Khuyến khích trẻ nghe và bắt chước những âm thanh xung quanh, ví dụ như tiếng còi, tiếng máy bay. Giúp trẻ nhận biết tiếng xe chạy, tiếng tàu hỏa, tiếng chuông điện thoại, còi báo của ấm đun nước và tiếng chuông cửa. Bạn hãy nói với trẻ “Hãy nghe kia !Tiếng gì thế con ?”
- Hãy cho trẻ thấy sự thích thú của bạn khi cùng nghe những âm thanh với trẻ.
- Giai đoạn này việc cho trẻ cảm nhận sự yên lặng cũng có vai trò quan trọng không kém so với việc cho trẻ nghe các âm thanh. Bạn đừng cố gắng nói liên tục với trẻ hoặc lúc nào cũng cho trẻ nghe nhạc hoặc xem ti vi.

ÂM NHẠC, VẬN ĐỘNG VÀ TẠO ÂM THANH

Khoảng 18 tháng tuổi trẻ bắt đầu có thể hát, hoặc bắt chước tiếng còi hoặc những từ của bài hát. Chúng có thể làm một số cử chỉ hoặc điệu bộ theo lời bài hát và chúng cố gắng hát từng từ riêng lẻ.

Trẻ rất thích chơi với những đồ chơi phát ra tiếng kêu như cái chuông, gậy phát ra âm thanh, những chiếc trống để trẻ tự tạo ra những âm thanh. Trẻ cũng thường nhảm theo lời bài hát.

Những âm thanh ở môi trường xung quanh rất hấp dẫn trẻ. Chúng rất thích nghe nhạc trên đài hoặc ti vi, đặc biệt là những đoạn quảng cáo bởi vì chúng thường ngắn, đơn giản và được nhắc đi nhắc lại.

Trẻ cũng rất thích xem người lớn chơi các nhạc cụ. Trẻ có thể hát hoặc nhảm theo. Trẻ cũng rất thích nhún nhảy và đung đưa theo nhạc, bạn hãy khuyến khích trẻ làm như vậy .

- Tập nhảy với một cái khăn hay quả bóng
- Nắm tay trẻ nhảy theo các điệu nhạc khác nhau
- Khích lệ trẻ nhảm hoặc hát theo khi trẻ chơi.
- Hãy khuyến khích trẻ tự sáng tạo ra những âm thanh sử dụng những giai điệu đơn giản.
- Bạn hãy hát những điệu hát ru hoặc những giai điệu đơn giản để trẻ có thể tập đánh ngón tay. Hát lặp đi lặp lại một giai điệu nào đó, với một vài vần điệu và cứ tiếp tục như vậy (chẳng hạn như nhịp đôi của tiếng còi xe cứu thương).
- Khuyến khích trẻ tạo ra các âm thanh (bằng cách đập hai cái hộp hoặc hai khúc gỗ vào nhau, hay dùng thìa gỗ gỗ vào nồi)
- Hãy sử dụng những bài hát nói về trẻ, về quần áo của chúng, về những gì chúng đang làm và có nhắc đến tên của trẻ.
- Bạn hãy cho trẻ làm quen với các nhạc cụ như: trống, chuông..
- Bạn cùng tham gia trò chơi với trẻ và nghĩ ra những vận động phù hợp với từng bài hát hoặc điệu nhạc. Có thể trẻ sẽ không theo kịp nhịp của bài hát, hãy cứ để cho trẻ vận động tự do, sau đó bạn sẽ đánh nhịp cho trẻ. Những vận động phù hợp với trẻ trong giai đoạn này là: đi bộ, vỗ tay theo nhịp, nắm tay, chạy, bò, nhảy, bập bênh, dịch chuyển cơ thể....